

**18 MAART 2020. - Ministerieel besluit houdende dringende
maatregelen om de verspreiding van het coronavirus
COVID - 19 te beperken**

De Minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken,
Gelet op de wet van 31 december 1963 betreffende de civiele bescherming, artikel 4;
Gelet op de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, artikelen 11 en 42;
Gelet op de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid, artikelen 181, 182 en 187;
Gelet op artikel 8, § 2, 1° en 2°, van de wet van 15 december 2013 houdende diverse bepalingen inzake administratieve vereenvoudiging is dit besluit uitgezonderd van de regelgevingsimpactanalyse;
Gelet op het advies van de Inspecteur van Financiën, gegeven op 18 maart 2020;
Gelet op het advies van de in Raad vergaderde Ministers, gegeven op 18 maart 2020;
Gelet op de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, artikel 3, § 1, eerste lid;
Gelet op de dringende noodzakelijkheid, die niet toelaat te wachten op het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State binnen een verkorte termijn van vijf dagen, onder meer omwille van de zeer snelle evolutie van de situatie in België en in de naburige landen, omwille van het bereiken van de pandemische grens, beslist door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO), omwille van de incubatietijd van het coronavirus COVID-19 en van de stijging van de omvang en het aantal secundaire overdrachtsketens; bijgevolg is het onontbeerlijk om de nodige maatregelen zonder verwijl te treffen;
Overwegende het overleg tussen de regeringen van de deelstaten en de bevoegde federale overheden binnen de Nationale Veiligheidsraad, die is bijeengekomen op 10, 12 en 17 maart 2020;
Overwegende artikel 191 van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie, dat het voorzorgsbeginsel in het kader van het beheer van internationale gezondheids crisissen en van de actieve voorbereiding van zulke potentiële crisissen verankert; dat dit beginsel inhoudt dat, wanneer een ernstig risico hoogstwaarschijnlijk werkelijkheid zal worden, het aan de overheid is om dringende en voorlopige maatregelen te nemen;
Overwegende de verklaring van de WHO omtrent de karakteristieken van het coronavirus COVID-19, in het bijzonder met betrekking tot de besmettelijkheid en het sterfterisico;
Overwegende de kwalificatie van het coronavirus COVID-19 als een

pandemie door de WHO op 11 maart 2020;

Overwegende dat de WHO op 16 maart 2020 het hoogste dreigingsniveau heeft uitgeroepen aangaande COVID-19 dat de wereldeconomie destabiliseert en zich snel verspreidt over de wereld;

Overwegende de verspreiding van het coronavirus COVID-19 op Europees grondgebied, en in België, en de exponentiële evolutie van het aantal besmettingen; dat de tot op heden genomen maatregelen deze exponentiële evolutie niet voldoende hebben kunnen indijken; dat de bezettingsgraad van de ziekenhuizen, in het bijzonder van de diensten van de intensieve zorg, kritiek wordt;

Overwegende de urgentie en het risico voor de volksgezondheid die het coronavirus COVID-19 met zich meebrengt voor de Belgische bevolking;

Overwegende dat het coronavirus COVID-19 een infectieziekte is die meestal de longen en luchtwegen treft;

Overwegende dat het coronavirus COVID-19 zich via de lucht lijkt over te dragen van mens op mens; dat de overdracht van de ziekte lijkt plaats te vinden via alle mogelijke emissies via de mond en de neus;

Overwegende de adviezen van CELEVAL;

Overwegende dat, gezien wat voorafgaat, de bijeenkomsten in besloten of overdekte plaatsen, maar ook in open lucht, een specifieke bedreiging vormen voor de volksgezondheid ;

Overwegende dat het noodzakelijk is om, teneinde de verspreiding van het virus te vertragen en te beperken, onmiddellijk over te gaan tot het opleggen van de maatregelen die onontbeerlijk zijn voor de volksgezondheid;

Overwegende dat een politiemaatregel houdende het samscholingsverbod bijgevolg onontbeerlijk en proportioneel is;

Overwegende dat het voormelde verbod van die aard is om, enerzijds, het aantal acute besmettingen te verminderen en er bijgevolg voor te zorgen dat de diensten van de intensieve zorg de zwaarst getroffen patiënten in de beste omstandigheden kunnen ontvangen, en om, anderzijds, meer tijd te geven aan de wetenschappers om efficiënte behandelingen en vaccins te ontwikkelen;

Overwegende dat het gevaar zich uitstrekt over het gehele nationale grondgebied; dat het van algemeen belang is dat er een coherentie bestaat bij het nemen van maatregelen voor de handhaving van de openbare orde, teneinde de efficiëntie ervan te maximaliseren;

Overwegende het aantal besmettingsgevallen dat werd gedetecteerd en het aantal sterfgevallen dat zich heeft voorgedaan in België sinds 13 maart 2020;

Overwegende de dringende noodzakelijkheid,

Besluit :

Artikel 1. § 1. De handelszaken en de winkels zijn gesloten, met uitzondering van:

- de voedingswinkels, met inbegrip van nachtwinkels;
- de dierenvoedingswinkels;
- de apotheken;
- de krantenwinkels;

- de tankstations en de leveranciers van brandstoffen;
- de kappers, die slechts één klant per keer mogen ontvangen in de zaak en dit op afspraak.

De nodige maatregelen moeten getroffen worden om de regels van social distancing te respecteren, in het bijzonder het behoud van een afstand van 1,5 meter tussen elke persoon. Deze maatregelen zijn van toepassing op alle activiteiten bedoeld in het besluit.

§ 2. De toegang tot grootwarenhuizen kan enkel plaatsvinden overeenkomstig de volgende modaliteiten:

- maximum 1 klant per 10 vierkante meter gedurende een periode van maximum 30 minuten;
- in de mate van het mogelijke wordt individueel gewinkeld.

Solden of kortingsacties zijn verboden.

§ 3. De voedingswinkels mogen uitsluitend van 7.00 uur tot 22.00 uur geopend zijn.

Nachtwinkels mogen geopend blijven vanaf het normale openingsuur tot 22u00.

§ 4. De markten zijn verboden, behalve voedselkramen die onontbeerlijk zijn voor de voedselvoorziening in gebieden die geen commerciële voedselinfrastructuren hebben.

§ 5. De inrichtingen die behoren tot de culturele, feestelijke, recreatieve, sportieve en horecasector worden gesloten. Het terrasmeubilair van de horecasector moet naar binnen gebracht worden.

In afwijking van het voorgaande lid mogen de hotels open blijven, met uitzondering van hun eventuele restaurant.

Levering van maaltijden en maaltijden om mee te nemen zijn toegestaan.

Art. 2. Telethuiswerk is verplicht bij alle niet essentiële bedrijven, welke grootte zij ook hebben, voor alle personeelsleden wiens functie zich ertoe leent.

Voor de functies waar telethuiswerk niet kan toegepast worden, moeten de bedrijven de nodige maatregelen nemen om de naleving van de regels van social distancing te garanderen, in het bijzonder het behoud van een afstand van 1,5 meter tussen elke persoon. Deze regel is eveneens van toepassing op het vervoer georganiseerd door de werkgever.

De niet essentiële bedrijven die in de onmogelijkheid zijn om voormelde maatregelen te respecteren moeten sluiten.

Art. 3. De bepalingen van artikel 2 zijn niet van toepassing op bedrijven van de cruciale sectoren en de essentiële diensten, zoals opgenomen in de bijlage bij huidig besluit.

Deze bedrijven en diensten zijn echter gehouden om, in de mate van het mogelijke, het systeem van telethuiswerk en de regels van social distancing toe te passen.

Art. 4. Het openbaar vervoer blijft behouden. Het dient op zo'n wijze georganiseerd worden teneinde de regels van social distancing te garanderen, in het bijzonder het behoud van een afstand van 1,5 meter tussen elke persoon.

Art. 5. Worden verboden:

- de samenscholingen;

- de privé- en publieke activiteiten van culturele, maatschappelijke, feestelijke, folkloristische, sportieve en recreatieve aard;
- de schooluitstappen en de activiteiten in het kader van jeugdbewegingen, op en vanaf het nationaal grondgebied;
- de activiteiten van de erediensten.

In afwijking van het eerste lid, worden toegestaan:

- activiteiten in intieme of familiale kring en begrafenisceremonies;
- Een buitenwandeling met de leden van de familie die onder hetzelfde dak wonen vergezeld met een andere persoon, de beoefening van een individuele fysieke activiteit of met de familieleden die onder hetzelfde dak wonen of telkens een zelfde vriend, dit alles met respect van een afstand van 1,5 meter tussen elke persoon.

Art. 6. De lessen en activiteiten in het kleuter-, lager en secundair onderwijs worden geschorst.

Opvang wordt echter verzekerd.

Hogescholen en universiteiten werken enkel via afstandsonderwijs.

Art. 7. Niet essentiële reizen vanuit België zijn verboden.

Art. 8. De personen zijn ertoe gehouden thuis te blijven. Het is verboden om zich op de openbare weg en in openbare plaatsen te bevinden, behalve in geval van noodzakelijkheid en omwille van dringende redenen zoals:

- zich te begeven van en naar de plaatsen waarvan de opening toegelaten is op basis van de artikelen 1 en 3;
- toegang te hebben tot bankautomaten en postkantoren;
- toegang te hebben tot medische zorgen;
- om bijstand en zorgen te voorzien voor oudere personen, voor minderjarigen, voor personen met een handicap en voor kwetsbare personen;
- het uitvoeren van de professionele verplaatsingen, met inbegrip van het woon-werkverkeer.
- Situaties bedoeld in artikel 5, alinea 2.

Art. 9. In het kader van de toepassing van de maatregelen voorgeschreven door dit besluit en voor zover de operationele behoeften het vereisen, worden de afwijkingen van de bepalingen betreffende de organisatie van de arbeids- en rusttijden voorgeschreven door Deel VI, Titel I van het koninklijk besluit van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten toegelaten voor de geldigheidsperiode van dit besluit.

Art. 10. § 1. Inbreuken op de bepalingen van de artikelen 1, 5 en 8 worden beteugeld met de straffen bepaald door artikel 187 van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid.

§ 2. De bedrijven, bedoeld in artikel 2, die, na het voorwerp geweest te zijn van een eerste vaststelling, nog steeds de verplichtingen inzake social distancing niet respecteren zullen het voorwerp uitmaken van een sluitingsmaatregel.

Art. 11. De overheden van bestuurlijke politie zijn belast met de uitvoering van dit besluit.

De politiediensten hebben als opdracht toe te zien op de naleving van dit

besluit, zo nodig door het uitoefenen van dwang en geweld, overeenkomstig de bepalingen van artikel 37 van de wet op het politieambt.

Art. 12. Het ministerieel besluit van 13 maart 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID - 19 te beperken, wordt opgeheven.

Art. 13. De maatregelen voorzien in dit besluit zijn van toepassing tot en met 5 april 2020.

Art. 14. Dit besluit treedt in werking om 12 uur op de dag van publicatie in het Belgisch Staatsblad.

Brussel, 18 maart 2020.

P. DE CREM

Bijlage bij het ministerieel besluit van 18 maart 2020	Annexe à l'arrêté ministériel du 18 mars 2020
Handelszaken, private en publieke bedrijven en diensten die noodzakelijk zijn voor de bescherming van de vitale belangen van de Natie en de behoeften van de bevolking	Commerces, entreprises et services privés et publics qui sont nécessaires à la protection des besoins vitaux de la Nation et des besoins de la population
De handelszaken, private en publieke bedrijven en diensten die noodzakelijk zijn voor de bescherming van de vitale belangen van de Natie en de behoeften van de bevolking, zijn de volgende:	Les commerces, entreprises et services privés et publics qui sont nécessaires à la protection des besoins vitaux de la Nation et des besoins de la population, sont les suivants :
- De wetgevende en uitvoerende machten, met al hun diensten;	- Les pouvoirs législatifs et exécutifs, avec l'ensemble de leurs services ;
- De medische zorginstellingen, met inbegrip van de diensten voor preventieve gezondheidszorg;	- Les institutions de soins médicaux en ce compris les services de prévention de santé;
- De instellingen voor zorg, opvang en bijstand voor oudere personen, voor minderjarigen, voor mindervalide personen en voor kwetsbare personen;	- Les institutions de soins, d'accueil et d'assistance aux personnes âgées, aux mineurs, aux personnes moins valides et aux personnes vulnérables ;
- De asiel en migratiediensten met inbegrip van asielopvang en detentie in het kader van gedwongen terugkeer;	- Les services d'asile et migration, en ce compris l'accueil et la détention dans le cadre de retour forcé ;
- De integratie en inburgeringsdiensten;	- Les services d'intégration et d'insertion ;
- De telecominfrastructuur en -diensten en digitale infrastructuur;	- Les infrastructures et services de télécommunication et l'infrastructure numérique ;
- De media, de journalisten en de diensten van de communicatie;	- Les médias, les journalistes et les services de communication ;
- De diensten voor de afvalophaling en -verwerking;	- Les services de collecte et de traitement des déchets ;

- De hulpverleningszones	- Les zones de secours
- De diensten van private en bijzondere veiligheid;	- Les services de sécurité privée et particulière ;
- De politiediensten;	- Les services de police ;
- De diensten van de medische hulpverlening en de dringende medische hulpverlening;	- Les services d'aide médicale, et d'aide médicale urgente ;
- Defensie;	- La Défense ;
- De Civiele Bescherming;	- La Protection Civile ;
- De inlichtingendiensten- en veiligheidsdiensten, met inbegrip van het OCAD;	- Les services de renseignement et de sécurité, en ce compris l'OCAM ;
- De justitiediensten en de beroepen die daaraan verbonden zijn: justitiehuisen, magistratuur en penitentiaire instellingen, jeugdinstellingen, elektronisch toezicht, gerechtsdeskundigen, gerechtsdeurwaarders, gerechtspersoneel, vertalers-tolken, advocaten.	- Les institutions de la Justice et les professions y liées : les maisons de justice, la magistrature et les institutions pénitentiaires, les institutions de protection de la jeunesse, surveillance électronique, experts judiciaires, les huissiers, le personnel judiciaires, traducteurs-interprètes, avocats ;
- De Raad van State en de administratieve rechtscolleges;	- Le Conseil d'Etat et les juridictions administratives ;
- De internationale instellingen en diplomatieke posten;	- Les institutions internationales et postes diplomatiques ;
- De noodplannings- en crisisbeheerdiensten;	- Les services de planification d'urgence et de gestion de crise ;
- De Algemene Administratie van douane en accijnzen;	- L'Administration générale des douanes et accises ;
- De crèches en scholen, met het oog op het organiseren van opvang;	- Les crèches et les écoles, en vue de l'organisation de l'accueil ;
- De universiteiten en hogescholen ;	- Les universités et les hautes écoles ;
- De taxidiensten, de diensten van het openbaar vervoer, de luchthavens en essentiële diensten ter ondersteuning van luchtvervoer, luchtverkeersleiding en planning, spoorvervoer, personenvervoer en logistiek.	- Les services de taxi, les services de transports en commun, les aéroports et les services essentiels en appui du transport aérien, le contrôle et la planification aériens, le transport ferroviaire, le transport de personnes et logistique.
- De leveranciers en transporteurs van brandstoffen, en de leveranciers van brandhout;	- Les fournisseurs et transporteurs de carburant, et combustibles et les fournisseurs de bois de chauffage ;
- De handelszaken en bedrijven die tussenkomen in het kader van de voedselketen, de voedingsnijverheid, land- en tuinbouw, productie van meststoffen en visserij;	- Les commerces et les entreprises intervenant dans le cadre de la chaîne alimentaire, l'industrie alimentaire, l'agriculture et l'horticulture et la production d'engrais et la pêche ;
- De productieketens die niet kunnen worden	- Les chaînes de production qui ne peuvent

stilgelegd omwille van technische redenen	être arrêtées pour des raisons techniques
- De verpakkingsindustrie verbonden aan de toegelaten activiteiten;	- L'industrie de l'emballage lié aux activités autorisées ;
- De apotheken en farmaceutische industrie;	- Les pharmacies et l'industrie pharmaceutique ;
- De hotels;	- Les hôtels ;
- De dringende pech- en herstellingsdiensten voor voertuigen;	- Les services de dépannage et de réparation urgents pour véhicules ;
- De diensten die essentieel zijn voor dringende herstellingen die een veiligheids- of hygiënerisico inhouden;	- Les services essentiels liés aux réparations urgentes impliquant des risques de sécurité ou d'hygiène ;
- De postdiensten;	- Les services postaux ;
- De begrafenisondernemingen en crematoria;	- Les entreprises de pompes funèbres et les crématoriums ;
- De overheidsdiensten en -infrastructuur die een rol hebben in de essentiële dienstverlening van de toegelaten categorieën;	- Les services publics et l'infrastructure publique qui jouent un rôle dans les services essentiels des catégories autorisés ;
- De waterhuishouding;	- La gestion des eaux ;
- De inspectie- en controlediensten;	- Les services d'inspection et de contrôle ;
- De sociale secretariaten;	- Les secrétariats sociaux ;
- De noodcentrales en ASTRID;	- Les centrales de secours et ASTRID
- De meteo- en weerdiensten;	- Les services météorologiques ;
- De uitbetalingsinstellingen van sociale prestaties;	- Les organismes de paiement des prestations sociales ;
- De energiesector (gas, elektriciteit en olie): productie, transmissie, distributie, markt;	- Le secteur d'énergie (gaz, électricité et pétrole): production, transmission, distribution et marché ;
- De watersector: drinkwater, zuivering, winning, distributie;	- Le secteur des eaux : eau potable, purification, extraction et distribution ;
- De chemische industrie;	- L'industrie chimique ;
- De productie van medische instrumenten;	- La production d'instruments médicaux ;
- De financiële sector: banken, elektronisch betalingsverkeer en alle diensten die hiervoor nuttig zijn, handel in effecten, financiële marktinfrastructuur, buitenlandse handel, diensten die instaan voor de bevoorrading van cash geld, geldtransporten, geldverwerkers en de financiële berichtgeving tussen banken;	- Le secteur financier: les banques, les paiements électroniques et tous les services utiles dans ce cadre, le transfert d'effets, l'infrastructure du marché financier, le commerce extérieur, les services d'approvisionnement en argent liquide, les transports de fonds, les gestionnaires de fonds et le transfert financier entre organismes financiers ;
- De grondstations van ruimtevaartsystemen;	- Les stations au sol des systèmes spatiaux ;
- De productie van radio-isotopen;	- La production d'isotopes radioactifs ;
- Het wetenschappelijk onderzoek van vitaal	- La recherche scientifique d'intérêt vital ;

belang;	
- Het internationaal transport;	- Le transport international ;
- De havens;	- Les ports ;
- De nucleaire en radiologische sector.	- Le secteur nucléaire et radiologique.

Voor de private sector, wordt bovenstaande lijst vertaald naar de paritaire comités.	Beperkingen
102.9 Subcomité van de groeven van kalksteen en kalkovens 104 Paritair comité voor de ijzernijverheid 105 Paritair comité voor non-ferro metalen 110 Paritair comité voor textielverzorging 112 Paritair comité voor het garage bedrijf	Volcontinu bedrijven Commission paritaire 102.02 Volcontinu bedrijven Commission paritaire 110 concernant les entreprises de nettoyage et d'hygiène Beperkt tot takeldiensten en hersteldiensten
116 Paritair comité voor de scheikundige nijverheid 117 Paritair comité voor de petroleum nijverheid en -handel 118 Paritair comité voor de voedingsnijverheid 119 Paritair comité voor de handel in voedingswaren 127 Paritair comité voor de handel in brandstoffen	
130 Paritair comité voor het drukkerij-, grafische kunst- en dagbladbedrijf 132 Paritair comité voor ondernemingen van technische land- en tuinbouwwerken 139 Paritair comité voor de binnenscheepvaart	Beperkt tot drukken van dag en weekbladen
140 Paritair comité voor het vervoer en de logistiek Subcomités: 140.01, 140.03, 140.04	Beperkt tot personenvervoer, wegvervoer en logistiek
143 Paritair comité voor de zeevisserij 144 Paritair comité voor de landbouw 145 Paritair comité voor het tuinbouwbedrijf 149.01 Paritair subcomité voor de elektriciens: installatie en distributie 152 Paritair comité voor de gesubsidieerde inrichtingen van het vrij onderwijs	
200 Aanvullend Paritair comité voor de bedienden	Beperkt tot de bedienden van ondernemingen die behoren tot de paritaire comités van arbeiders die voorkomen op de lijst en die zelf geen eigen bedienden pc hebben
201 Paritair comité voor de zelfstandige kleinhandel	Beperkt tot voeding en diervoeding
202 Paritair comité voor de bedienden uit de kleinhandel in voedingswaren 202.01 Paritair subcomité voor de middelgrote levensmiddelenbedrijven	

207 Paritair comité voor de bedienden uit de scheikundige nijverheid	
210 Paritair comité voor de bedienden van de ijzernijverheid	
211 Paritair comité voor de bedienden uit de petroleumnijverheid en -handel	
220 Paritair comité voor de bedienden uit de voedingsnijverheid	
225 Paritair comité voor de bedienden van de inrichtingen van het gesubsidieerd vrij onderwijs	
226 Paritair comité voor de bedienden uit de internationale handel, het vervoer en de logistiek	
301 Paritair comité voor het havenbedrijf	
302 Paritair comité voor het hotelbedrijf	Beperkt tot de hotels
304 Paritair comité voor de vermakelijkheidsbedrijven	Beperkt tot radio en televisie
309 Paritair comité voor de beursvennootschappen	
310 Paritair comité voor de banken	Beperkt tot essentiële bankverrichtingen
311 Paritair comité voor de grote kleinhandelszaken	Beperkt tot dierenvoeding
312 Paritair comité voor de warenhuizen	
313 Paritair comité voor de apotheken en tarificatiediensten	
315 Paritair comité voor de handelssluchtvaart (en subcomités)	
317 Paritair comité voor de bewakings- en/of toezichtsdiensten	
318 Paritair comité voor de diensten voor gezins- en bejaardenhulp (en subcomités)	
319 Paritair comité voor de opvoedings- en huisvestingsinrichtingen (en subcomités)	
320 Paritair comité voor de begrafenisondernemingen	
321 Paritair comité voor de groothandelaars-verdelers in geneesmiddelen	
326 Paritair comité voor het gas- en elektriciteitsbedrijf	
328 Paritair comité voor het stads- en streekvervoer	
330 Paritair comité voor de gezondheidsinrichtingen en -diensten	
331 Paritair comité voor de Vlaamse welzijns- en gezondheidssector	
332 Paritair comité voor de Franstalige en Duitstalige welzijns- en gezondheidssector	
335 Paritair comité voor de dienstverlening aan en de ondersteuning van het bedrijfsleven en de zelfstandigen	Beperkt tot de sociale secretariaten
336 Paritair comité voor de vrije beroepen	

339 Paritair comité voor de erkende maatschappijen voor sociale huisvesting (en subcomités) 340 Paritair comité voor de orthopedische technologieën	
--	--

Gezien om gevoegd te worden bij het ministerieel besluit van 18 maart 2020.
De Minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken,
P. DE CREM